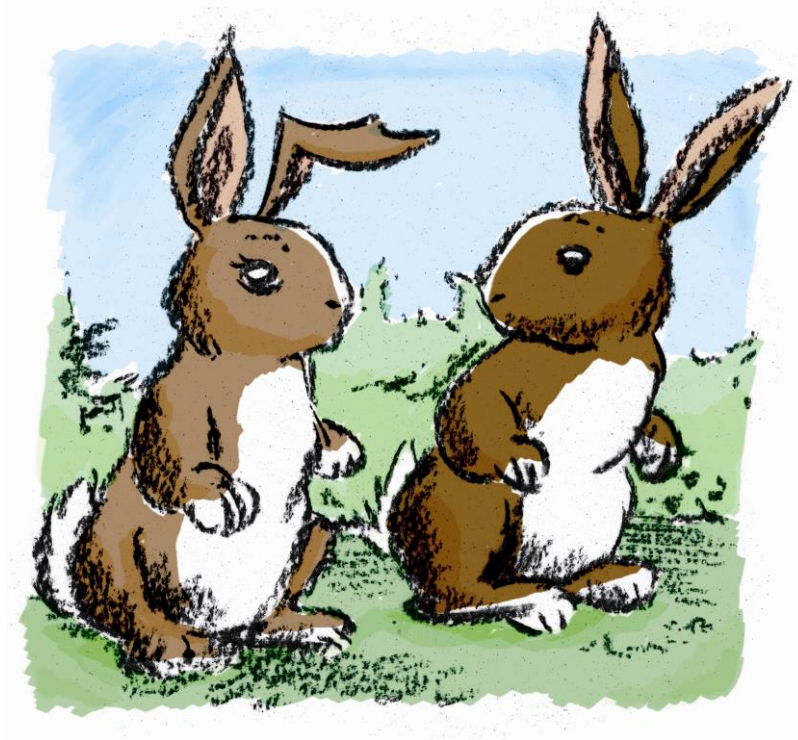

Het konijnenpad van Lars en Lineke

docentenhandleiding

Inhoudsopgave

- Omschrijving 'het konijnenpad van Lars en Lineke'.....blz. 2
- Lessuggesties bij 'het konijnenpad van Lars en Lineke'..... blz. 4
- Handleiding voor begeleiders bij het konijnenpad blz. 6

Wilhelminaplantsoen 2
1601 LS Enkhuizen
T: (0228) 320 310

E: info@hertenkampenkhuizen.nl

I: www.hertenkampenkhuizen.nl

Omschrijving 'het konijnenpad van Lars en Lineke

Voor: groep 1 t/m 4
Wanneer: september /oktober
Duur: 75 minuten
Locatie: Hertenkamp Enkhuizen

Doelstelling

De leerlingen maken kennis met de natuur in hun directe leefomgeving en ontdekken verrassende aspecten van de natuur in het najaar.

Kerdoelen

De activiteit sluit met name aan bij de volgende kerndoelen primair onderwijs:

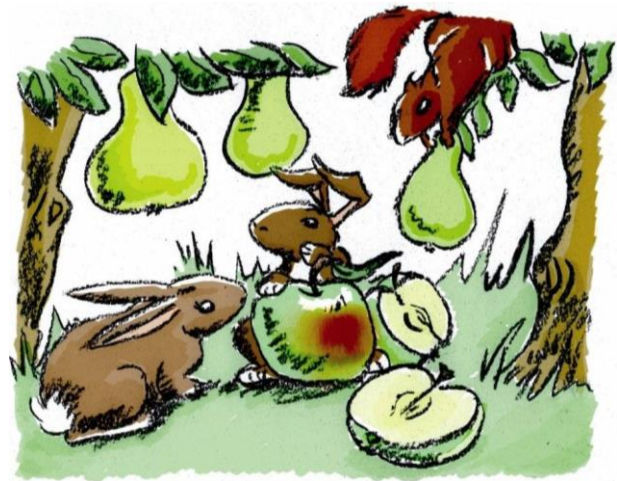
- Kerndoel 40: Planten en dieren herkennen
- Kerndoel 41: Bouw van organismen

Daarnaast wordt aandacht gegeven aan de volgende kerndoelen:

- Kerndoel 12: Woordenschat
- Kerndoel 37: Waarden en normen
- Kerndoel 39: Zorgdragen voor milieu
- Kerndoel 42: Natuurkundige verschijnselen
- Kerndoel 50: Kaart en atlas

Algemeen

'Het konijnenpad van Lars en Lineke' is een speels zintuiglijk belevingspad. De leerlingen leren hun omgeving met al hun zintuigen waar te nemen. Ze leren zich open te stellen voor geluiden, geuren en kleuren. We gaan ruiken, natuurproducten proeven, luisteren, kijken, huppelen als een konijn en nog meer. Door de verschillende opdrachten komen de leerlingen veel te weten over verschillende facetten van de natuur. Deze positieve ervaringen dragen bij aan een positieve houding naar de eigen, directe leefomgeving.

Verloop van de activiteit

De activiteit duurt ca. 1¼ uur en vindt plaats bij Hertenkamp Enkhuizen. De klas wordt door een medewerker van Hertenkamp Enkhuizen ontvangen. Na een korte inleiding gaat de klas, verdeeld in groepjes, op pad, elk groepje met een eigen begeleider. De begeleiders van de groepjes krijgen het "avonturenboekje" mee en lezen het verhaal en de opdrachten tijdens de tocht voor. Elk groepje start bij een ander "konijn" en loopt de route in dezelfde richting en in eigen tempo. Er zijn 10 konijnen, dus 10 opdrachten, m  r maak liever 6 m  t aandacht, dan 10 opdrachten z  nder.

Na ongeveer een uur komen alle groepjes terug. We sluiten de activiteit af met een korte nabespreking van de opdrachten en de belevenissen van de leerlingen.

Organisatie

In Hertenkamp Enkhuizen staat alles voor de klas klaar. De activiteit wordt zoveel mogelijk door de begeleiders van school uitgevoerd. Er wordt in kleine groepjes van ca. 4 kinderen gewerkt. Op deze manier kunnen alle leerlingen betrokken blijven bij de activiteit.

Hertenkamp Enkhuizen:

- biedt informatie voor de docenten;
- zorgt dat alles gereed staat bij aanvang;
- zorgt voor veilige randvoorwaarden en duidelijke instructies;
- zorgt voor ontvangst en inleiding/afsluiting bij Hertenkamp Enkhuizen.

De leerkracht:

- regelt voldoende begeleiding voor de groepjes;
- geeft elke begeleider ruim van tevoren een handleiding (zie blz. 6);
- bereidt de klas op school voor op de activiteit;
- verdeelt de klas vooraf in groepjes (ca. 4 á 5 kinderen per groepje);
- bespreekt de gedragsregels bij Hertenkamp Enkhuizen met de kinderen.

Vorbereiding

Het is belangrijk om de kinderen op school voor te bereiden. Een goede voorbereiding draagt bij aan een maximaal leer-resultaat tijdens de activiteit. Voor de inhoudelijke voorbereiding zijn een aantal lessuggesties voor u verzameld. Uiteraard kunt u zelf meer lesideeën opzoeken rond het thema.

Daarnaast vragen wij u om de kinderen voor te bereiden op het werken in een nieuw gebied buiten school en in een voor hen misschien onbekende werkvorm. We hebben bij Hertenkamp Enkhuizen een aantal gedragsregels opgesteld. Het is belangrijk en tevens educatief om deze gedragsregels met de kinderen te bespreken.

Gedragsregels bij Hertenkamp Enkhuizen

- Blijf bij je groepje/begeleider
- Luisteren naar de opdrachten
- Niet schreeuwen en/of rennen
- Blijf op de paden
- Pluk geen bloemen, planten e.d.
- Laat dieren met rust, Als je stil bent kun je ze beter waarnemen.

Aandachtspunt

Het slagen van de activiteit hangt mede af van de begeleiding. Ook voor de begeleiders is voorbereiding gewenst. Overhandig daarom aan alle begeleiders ruim van te voren de handleiding die u in dit informatiepakketje vindt. Zo weet iedereen wat er gaat gebeuren en wat er precies van hen verwacht wordt.

Lessuggesties bij 'het konijnenpad van Lars en Lineke'

De lessuggesties die u hier vindt, kunt u naar eigen inzicht gebruiken. Er worden zowel lessuggesties gedaan voor de voorbereiding als voor de verwerking van de activiteit. Naast de aangeboden lessuggesties kunt u veel ideeën op het internet vinden.

Vorbereiding

Kringgesprek

Ter voorbereiding van het bezoek aan Hertenkamp Enkhuizen kunt u een kringgesprek houden over konijnen en/of over de herfst. U kunt de volgende vragen stellen. Met deze vragen test u de kennis die de kinderen al hebben.

Konijnen

Wie heeft er wel eens een konijn gezien?

Wie heeft er thuis een konijn? Heeft het konijn ook een naam?

Wie weet wat konijnen graag eten?

Wat kunnen de kinderen nog meer vertellen over hun konijn?

Welk dier lijkt op een konijn? (haas) En waar woont dit dier? (bosrand, grasland)

Herfst

Hoe merk je dat het herfst wordt?

- Het weer; kortere dagen; kouder, regen, wind.
- De kalender; 22 september tot 21 december.
- De bladeren verkleuren en vallen naar beneden.
- Bomen en struiken hebben vruchten.
- Er zijn veel paddenstoelen.
- Er zijn veel spinnen en webben.
- Je ziet grote groepen vogels wegtrekken.

Wat doen de dieren in de herfst?

- Hamsteren voor de winter.
- Ze krijgen een wintervacht.
- Ze maken holletjes en trekken zich terug.
- Ze trekken naar het zuiden.

Wat gebeurt er met de planten?

- Ze maken zich klaar voor de winter. De bovenkant sterft af (het is te nat, koud en donker in de herfst en winter), maar ondergronds blijven ze leven. (in wortel, stengel, bol of knol)
- Sommige planten hebben zaad gemaakt, daar groeien nieuwe planten uit in het voorjaar.

Bomen dragen vruchten en zaden in de herfst. Welke ken je al?

- Appels, peren, druiven, walnoten, eikels, kastanjes, etc.

Verwerking

De kinderen hebben veel over de natuur in het najaar geleerd. Tijdens de avonturentocht is er veel beleefd. Ze hebben ervaren dat in de herfst de bladeren van de bomen vallen; vruchten, noten en zaden aan de bomen hangen en er veel paddenstoelen te zien zijn. Ze ontdekten dat er in de natuur veel te zien, te horen, te ruiken, te proeven en te voelen is: zoals bomen, lucht, takken, stenen, vruchten, etc.

- In een **kringgesprek** kunnen uw leerlingen hun indrukken en opgedane kennis reflecteren.
- U kunt samen met uw leerlingen een **natuurhoek** maken in de klas.
- U kunt de activiteit afsluiten door de leerlingen zelf een **tekening** te laten maken over iets wat ze op het konijnenpad hebben ontdekt.

Natuurhoek in de klas

Nodig: mandjes of bakjes met materialen uit de natuur, zoals: bladeren, noten, zaden, veren, stenen en andere vondsten als botjes.

Verzamel de natuurlijke materialen zelf, laat de kinderen dingen meenemen of doe een oproep aan de ouders. Stal de verschillende spullen aantrekkelijk uit door ze in mandjes, bakjes of doosjes te doen. Stimuleer de kinderen in de natuurhoek aan de hand van de volgende activiteiten.

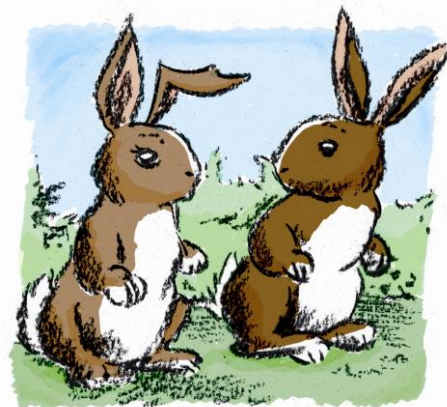
- De kinderen kunnen de **bladeren sorteren** op vorm, kleur of grootte. Op papier kunnen de kinderen de vormen van bladeren natrekken of met verf een afdruk maken. De bladeren kunnen ook in de klei gedrukt worden.
- **Stenen voelen** allemaal anders. Laat de kinderen het eens proberen met een blinddoek. Ze kunnen de stenen sorteren op vorm, grootte of kleur. Welke steen zal zwaar zijn en welke licht? Kunnen de kinderen dit inschatten? Laat de kinderen de stenen wegleggen in mooie patronen of ermee tellen of rekenen.
- Laat de kinderen **zaden en noten** zelf bepalen op wat voor manieren je de zaden en noten kunt sorteren. Als ze een mooi **patroon leggen**, kunnen ze dit daarna opplakken op papier of karton.
- De kinderen kunnen de **veren sorteren op kleur en grootte**. Laat de kinderen een vogel verven of tekenen. Daarna kunnen ze er echte veren opplakken. Natuurlijk mogen de kinderen elkaar ook even kietelen met de veren. Of organiseer een wedstrijdje 'veer blazen', wie kan zijn veer het verste weg blazen?.

Leerlingenwerkboekje

Voor de leerlingen is er een werkboekje samengesteld met cijfer- en letterpuzzels. U kunt hier de leerlingen zowel vooraf als na afloop van de activiteit in laten werken. U kunt het leerlingenboekje en een kleurplaat apart downloaden.

Handleiding voor begeleiders bij het konijnenpad

Wat fijn dat u deze activiteit begeleider bent! Het konijnenpad is een natuurbelevingspad. Het pad is uitgezet in en rond de heemtuin. Onderweg komen de kinderen konijnen tegen en bij elk konijn beleven ze iets bijzonders..... Op een speelse manier leren de leerlingen hun directe leefomgeving waar te nemen. We werken in deze activiteit in groepjes van ca. 4 leerlingen. Het slagen van deze activiteit hangt mede van de begeleiding af.

Doel van de activiteit

De activiteit is speciaal voor de allerjongsten ontworpen. Beleving en ontdekking staan hierin centraal. Een belangrijk aspect in deze activiteit is de leerhouding van de kinderen en het gedrag in de natuur (en eigen omgeving).

Aanwijzingen

- U begeleidt een groepje kinderen van school.
- Langs het pad staan 10 konijnen. Bij elk konijn hoort een opdracht.
- Na de inleiding krijgt u een boekje met de beschrijving van de opdrachten. De nummers van de opdrachten corresponderen met de nummers van de konijnen.
- Bij sommige konijnen staat een mandje met de benodigde materialen voor de uitvoering van een opdracht. Zorg er a.u.b. voor dat de materialen alleen worden gebruikt waar ze voor bedoeld zijn en dat het ook weer opgeruimd wordt.
- De opdrachten zijn gericht op het beleven en ontdekken van de natuur.
- Elke groep werkt zelfstandig en in eigen tempo. Het gaat om het beleven en leren en niet om snelheid!

Begeleidingstips

- Laat de kinderen (indien mogelijk) bij elke opdracht zitten en lees de opdracht voor.
- Om de aandacht te vergroten kunt u fluisteren.
- Zorg dat alle kinderen in uw groepje betrokken blijven. (bijvoorbeeld door middel van gerichte vragen te stellen aan een kind dat afgeleid is)
- Stimuleer de kinderen om veel over hun ervaringen, waarnemingen en bevindingen te vertellen.

Gedragsregels bij Hertenkamp Enkhuizen

- De groep blijft bij elkaar, niemand rent vooruit.
- De kinderen luisteren naar u.
- Op de paden blijven.
- Er worden geen planten of bloemen geplukt of kapot gemaakt.
- Laat dieren met rust; wees zo stil mogelijk. (zo kun je beter waarnemen)

Veel natuurplezier toegewenst!